

Lubel.2005.117.2221

**ROZPORZĄDZENIE Nr 13
WOJEWODY LUBELSKIEGO**

z dnia 6 maja 2005 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego "Lasy Janowskie"

(Lublin, dnia 2 czerwca 2005 r.)

Na podstawie art. 19 ust. 6 i 8 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ustanawia się w porozumieniu z Wojewodą Podkarpackim plan ochrony Parku Krajobrazowego "Lasy Janowskie", zwany dalej planem ochrony, na 20 lat.

2. Część opisową planu ochrony stanowi załącznik Nr 1 do rozporządzenia - Plan ochrony Parku Krajobrazowego "Lasy Janowskie".

3. Część graficzną planu ochrony stanowi załącznik Nr 2 do rozporządzenia - Strefy strategicznych działań ochronnych.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK Nr 1

Plan ochrony Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie

Rozdział 1.

Dane ogólne

§ 1. 1. Park Krajobrazowy Lasy Janowskie, zwany dalej Parkiem, został utworzony w 1984 r. na podstawie uchwały Nr II/12/84 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Tarnobrzegu z dnia 3 października 1984 roku w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie (Dz. Urz. Woj. Tarnobrzieskiego Nr 9, poz. 74).

2. Obszar Parku i zakazy obowiązujące na jego terenie określa rozporządzenie Nr 83 Wojewody Lubelskiego z dnia 30 grudnia 2003 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 3, poz. 31) i rozporządzenie Nr 9/04 Wojewody Podkarpackiego z dnia 4 marca 2004 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 14, poz. 142).

§ 2. Powierzchnia Parku wynosi 39.150 ha, w tym:

- 1) 34.502 ha lasów,
- 2) 1.562 ha wód (płynących, stojących, rowów),
- 3) 1.752 ha gruntów rolnych, w tym:
 - a) 612 ha gruntów ornych,
 - b) 789 ha łąk,
 - c) 350 ha pastwisk,
 - d) 1 ha sadów,
- 4) 500 ha torfowisk i bagien,
- 5) 320 ha nieużytków,
- 6) 513 ha pozostałe (drogi, grunty zabudowane).

Kategorie użytkowania gruntów:	Powierzchnia	
	województwo lubelskie	województwo podkarpackie
Lasy	30.972 ha	3.530 ha
Grunty rolne w tym:	1.502 ha	250 ha
- grunty orne	551 ha	61 ha
- łąki	700 ha	89 ha
- pastwiska	250 ha	100 ha
- sady	1 ha	-
Wody (płynące stojące, rowy)	1.403 ha	160 ha
Torfowiska	400 ha	100 ha
Nie użytki	320 ha	-
Pozostałe	498 ha	15 ha
Razem	35.095 ha	4.055 ha

2. Powierzchnia otuliny Parku wynosi 60.500 ha, w tym:

- 1) 25.056 ha lasów,
- 2) 30.806 ha gruntów rolnych, w tym:
 - a) gruntów ornych 21.669 ha,
 - b) łąk 4.279 ha,
 - c) pastwisk 4.494 ha,
 - d) sadów 364 ha,
- 3) 4173 ha pozostałe (drogi, nieużytki, wody, grunty zabudowane).

Kategorie użytkowania gruntów:	Powierzchnia	
	województwo lubelskie	województwo podkarpackie
Lasy	3.552 ha	21.504 ha
Grunty rolne w tym:	16.672 ha	16.450 ha
- grunty orne	12.638 ha	9.031 ha
- łąki	1.727 ha	2.552 ha
- pastwiska	1.994 ha	2.500 ha
- sady	313 ha	51 ha
Pozostałe (drogi, nieużytki, wody, grunty zabudowane)	2.452 ha	2.186 ha
Razem	22.676 ha	37.824 ha

3. Położenie Park:

- 1) według podziału fizycznogeograficznego Polski (Kondracki 1978) obszar Parku należy do prowincji Karpat i Podkarpacia, Podprowincji Północne Podkarpacie, makroregionu Kotliny Sandomierskiej,

mezoregionu Równina Puszczańska,

- 2) według regionalizacji przyrodniczo-leśnej Polski (wg Trampiera 1990) obszar Parku położony jest w VI krainie Małopolskiej, 10 Dzielnicy Nizina Sandomierska, Mezoregionie Puszcza Solska,
- 3) według podziału administracyjnego:
 - a) w województwie lubelskim, w powiecie janowskim na terenie gmin:
 - Janów Lub. - 13.018 ha,
 - Dzwola - 12.672 ha,
 - Modliborzyce - 5.435 ha,
 - Potok Wielki - 3.970 ha,
 - b) w województwie podkarpackim, w powiecie stalowowolskim na terenie gmin:
 - Pysznica - 2.961 ha,
 - Zaklików - 974 ha,
 - Radomyśl - 120 ha.
4. Na terenie Parku znajdują się tereny zabudowane następujących miejscowości:
 - 1) gm. Janów Lubelski: Szklarnia, Łążek, Przymiarki, Pikule,
 - 2) gm. Dzwola: Kapronie, Cygany, Władysławów, Dychy, Rakowa, Flisy,
 - 3) gm. Modliborzyce: Świnki, Ciechocin, Gwizdów, Kalenne,
 - 4) gm. Potok Wielki: Osówek, Kierzki, Łukawica, Maliniec, Bania, Świdry, Rakówka (Simbuda),
 - 5) gm. Pysznica: Dębowiec, Kochany, Lipowiec, Jastkowice, Radeczyna,
 - 6) gm. Zaklików: Janiki, Koszarka, Kruszyna.

§ 3. Ponad połowa obszaru Parku (52,9 % pow.) należy do zlewni rzeki Bukowa (cieku III rzędu), która jest dopływem Sanu (rzeki II rzędu), leżącego w zlewni rzeki Wisły. Na obszarze Parku wody rzeki Bukowa zasilane są przez dopływy rzek: Rakowa, Branew, Czartosowa oraz rzekę Białą z dopływami rzek Trzebiesz i Borownica. Zachodnia część Parku leży w dorzeczu rzeki Łukawicy (39,6 % pow.) z lewobrzeżnymi dopływami rzeki Dębowiec i rzeki Złodziejki - dopływu Sanu (7,5 % pow.).

1. Poza wymienionymi ciekami obszar Parku obfituje w gęstą sieć rowów i kanałów.
2. Istotny udział w strukturze ekologicznej Parku mają stawy zajmujące 3,6% jego powierzchni. Najliczniejsze zespoły stawów rybnych i największe pojedyncze obiekty występują w zachodniej części Parku (okolice Malińca, Gwizdowa, Osówka, oraz na wschód od tego zespołu stawów - staw Imielty Ług z Radełkiem), oraz w części południowo-wschodniej w okolicach Momot Górnych.
3. Wody rzek i zbiorników wodnych na obszarze Parku wykazują następujące klasy czystości:

Klasa czystości	Rzeki	Stawy
I	Rakowa, Trzebiesz	
II	Bukowa, Branew, Dębowiec, Łukawica	Witold, Wilczów, Pogorzelec
III	Czartosowa, Biała, Złodziejka,	Imielty Ług
poza klasą	Biała	Pogorzelec

4. Wody podziemne - najwyżej położone zwierciadło wody podziemnej stwierdzono w północno-wschodniej części Parku ok. 220 m n.p.m., najniższa wartość 160 m n.p.m. znajduje się w południowo-zachodnim narożu Parku. Drenaż wód kieruje się ku południowemu zachodowi. Główne czwartorzędowe piętro wodonośne jest współkształtne z nieprzepuszczalnym stropem ilów krakowieckich, wpływa to na płytkie zaleganie wód gruntowych na terenie Parku. Obszary o głębokości wody nie przekraczającej 1 m znajdują się głównie w zachodniej części Parku. Piętro tych wód jest mało zasobne, a przez to podatne na przekształcenia i szybkie uubożenie zasobów. Tereny o znacznej głębokości zalegania wód podziemnych występują wyspowo i związane są z kompleksami wydmy.
5. Stan czystości powietrza nie przekracza dopuszczalnych norm zanieczyszczeń.
6. Gleby nie są skażone.

§ 4. Podstawową infrastrukturę w rejonie Parku stanowią:

- 1) drogi krajowe, powiatowe i gminne o łącznej długości 211,5 km, w tym:

- a) drogi krajowe - 7,5 km,
- b) drogi powiatowe - 71 km,
- c) drogi gminne - 133 km,
- 2) linie kolejowe o łącznej długości 3,5 km,
- 3) linie przesyłowe energetyczne napowietrzne o łącznej długości 87,5 km, w tym:
 - a) średniego napięcia 15 tyś kV - 65 km,
 - b) wysokiego napięcia 110 tyś kV - 15 km,
 - c) wysokiego napięcia 220 tyś kV - 7,5 km,
- 4) sieć wodociągowa o łącznej długości 23,5 km, w tym:
 - a) w gmina Janów Lubelski 5,5 km (Łążek, Przymiarki, Pikule),
 - b) w gmina Dzwola - 5 km (Kapronie, Władysławów),
 - c) w gmina Modliborzyce - 12 km, (Świnki, Kalenne, Gwizdów),
 - d) w gmina Potok Wielki - 0 km,
 - e) w gmina Pysznicza - 0 km,
 - f) w gmina Zaklików - 0 km,
- 5) na obszarze Parku brak jest sieci kanalizacyjnej,
- 6) gminne wysypiska odpadów zlokalizowane są poza obszarem Parku w miejscowościach: Janów Lub., Borownica, Pysznicza, Potok Wielki, Zaklików,
- 7) oczyszczalnie ścieków zlokalizowane są poza obszarem Parku w miejscowościach: Janów Lub., Obrówka (osiedle leśne), Modliborzyce, Jastkowice (w budowie), Kocudza (przy szkole), Potoczek (przy szkole), Lipa, Zaklików.

§ 5. W Parku występują następujące formy własności gruntów:

- 1) lasy państwowe - 30.973 ha,
- 2) wody stanowiące własność:
 - a) Skarbu Państwa - 247 ha,
 - b) Agencji Nieruchomości Rolnych - 993 ha,
 - c) Własność prywatna - 320 ha,
- 3) grunty rolne, lasy i nieużytki stanowiące własność osób fizycznych - 7.028ha,
- 4) grunty różne Skarbu Państwa - 500 ha.

§ 6. Na terenie Parku zamieszkuje ogółem 1.226 osób, a na obszarze otuliny 52.990 osób, łącznie daje to 54.216 mieszkańców w następujących gminach:

Nazwa gminy	Szacunkowa liczba mieszkańców Parku	Szacunkowa liczba mieszkańców otuliny
Janów Lub.	120	16.600
Modliborzyce	167	569
Potok Wielki	220	300
Dzwola	634	6.300
Pysznicza	50	6.853
Zaklików	35	3.388
Radomyśl	0	5.553
Godziszów	-	3.591
Chrzanów	-	-
Ulanów	-	3.887
Harasiuki	-	2.514
Jarocin	-	3.386

Nisko	-	49
Ogółem	1.226	52.990

Rozdział II

Charakterystyka i diagnoza stanu przyrody

§ 7. Zasadnicze cechy budowy geologicznej obszaru Parku przedstawiają się następująco:

- 1) Pod względem tektonicznym Nizina Sandomierska ma charakter zapadliska, powstałego w trzeciorzędzie w toku procesów rozwoju rzeźby Karpat. Wypełnione jest ono osadami morza mioceńskiego o charakterze ilastym. W okresie czwartorzędowym przykryte one zostały piaskami pochodzenia rzeczno-morenowego. Piaski te zostały przewiane tworząc liczne wydmy i wały.
- 2) Wśród utworów powierzchniowych dominującą rolę odgrywają:
 - a) utwory fluwioperyglacialne (pokrywowe) 45%,
 - b) utwory eoliczne - do 20%,
 - c) piaski rzeczne poniżej - 10%,
 - d) utwory fluwioglacialne i gliny zwałowe 8%,
 - e) utwory bagiennie, torfy i namuły mineralno-organiczne 15%, występują głównie w zagłębieniach deflacyjnych, zagłębieniach między wydmowych oraz w obniżeniach tektonicznych tworzących rozległe płaskie zakłębienia.

§ 8. 1. Pod względem fizjogeograficznym obszar Parku położony jest w całości w obrębie Równiny Biłgorajskiej (zachodniej części) obejmując 40% jej powierzchni.

2. W rzeźbie terenu dominuje rozległa równina denudacyjno-akumulacyjna, urozmaicona różnej wielkości zagłębieniami oraz wydmami.

3. Na obecną rzeźbę terenu miały wpływ dwa procesy: eoliczny i akumulacji organogenicznej. Powstały w ten sposób zespół kontrastowych form warunkujących rozwój całkowicie odmiennych siedlisk roślinnych powoduje, że na terenie Parku mamy do czynienia z krajobrazem unikatowym w skali europejskiej.

4. Poszczególne części Parku wykazują zróżnicowanie pod względem uwarunkowań tektonicznych i warunków hydrologicznych:

- 1) część wschodnia - międzyrzecze górnej Bukowej i Branwi - to rozległy płaski stożek napływowy rzeki Białej Łady w obrębie którego dochodziło do bifurkacji i przepływu części wód Białej Łady do zlewni Bukowej, (śladowi takich przepływów jest np. Bagno Rakowskie); międzyrzecze Bukowej i Rakowej to drugi rozległy stożek napływowy we wschodniej części Parku,
- 2) część centralna - międzyrzecze Branwi i Białej - to wielka równina uformowana przez szeroko rozlewające się wody Białej, występują tu zarówno elementy denudacyjne jak i akumulacyjne,
- 3) część zachodnia na zachód od doliny rzeki Białej - jest częścią Parku o największym udziale powierzchni denudacyjnych.

§ 9. 1. Podstawowe jednostki glebowe występujące na terenie Parku to:

Typ gleby	Procentowy udział
gleby bielcowe wytworzone z piasków luźnych	78 %
gleby bagiennie wytworzone z torfów przejściowych i wysokich	20 %
mady, gleby brunatne i płowe tylko w korytach rzek	1 %
gleby bagiennie wytworzone z torfów	1 %

2. Gleby rolnicze należą do następujących klas:

- 1) grunty orne III i IV klasy - 65 %,

- 2) grunty orne V i VI klasy - 35 %,
 - 3) łąki III - V klasy - 6 %,
 - 4) pastwiska III - IV klasy - 4 %.
3. Gleby rolnicze wykorzystywane są pod uprawy:
- 1) zbóż (żyto, pszenica, jęczmień, owies) - 77 %,
 - 2) roślin okopowych (ziemniaki) - 22 %,
 - 2) pozostałe - 1 %.

§ 10. Parku występują następujące typy ekosystemów:

- 1) leśne - łącznej powierzchni - 34.502 ha,
- 2) łąkowe nieleśne - łącznej powierzchni 2.567 ha, w tym:
 - a) torfowiska i bagna - 500 ha,
 - b) łąki i pastwiska - 1.139 ha,
 - c) zbiorowiska ruderalne - 316 ha,
 - d) agrocenozy - 612 ha,
- 3) wodne - łącznej powierzchni 1.562 ha, w tym:
 - a) cieki wodne - 288 ha,
 - b) zbiorniki sztuczne - 1.186 ha,
 - c) urządzenia wodne - 88 ha.

§ 11. 1. Udział głównych typów siedliskowych lasu na terenie Parku przedstawia się następująco:

- 1) zbiorowiska borowe z klasy VaccinioPiceetea - 89%,
- 2) zbiorowiska żyznych lasów liściastych z klasy Querco - Fagetea 10%,
- 3) zbiorowiska lasów bagiennych z klasy Alnetea glutinosae - 1%,

Typ siedliskowy lasu	Procentowy udział %	Potencjalne zbiorowiska roślinne
Bśw	21,9	Peucedano-Pinetum subkontynentalny bór świeży Leucobryo-Pinetum suboceaniczny bór świeży
Bw	3,6	Molinio-Pinetum śródładowy bór wilgotny
Bb	1,1	Vaccinio uliginosi-Pinetum kontynentalny bór bagienny Ledo-Sphagnetum magellanici mszar sosnowy
BMśw	13,6	Querco-Pinetum typicum kontynentalny bór mieszany podzespół typowy
BMw	35	Querco-Pinetum molinietosum Kontynentalny bór mieszany podzespół trzęślicowy Querco-Piceetum typicum subborealny bór mieszany wilgotny podzespół typowy
BMb	3,1	Sphagno girgensohnii-Piceetum borealna świerczyna na torfie Betuletum pubescentis brzezina bagienna Vaccinio uliginosi-Pinetum kontynentalny bór bagienny
LMśw	4,3	Abietetum polonicum typicum wyżynny jodłowy bór mieszany Querco-Pinetum coryletosum kontynentalny bór mieszany podzespół z Corylus avellana Tilio-Carpinetum luzuletosum grąd subkontynentalny podzespół z Luzula pilosa
		Querco-Piceetum "abietosum" subborealny bór mieszany wilgotny Querco-Piceetum dryopteridetosum subborealny bór mieszany wilgotny podzespół paprociowy

LMw	14,1	Abietetum polonicum circaetosum wyżynny jodłowy bór mieszany wilgotny Tilio-Carpinetum calamagrostietosum grąd subkontynentalny podzespół trzcinnikowy Tilio-Carpinetum stachyetosum grąd subkontynentalny podzespół z Stachys sylvatica Tilio-Carpinetum caricetosum remotae grąd subkontynentalny podzespół z Carex remota Tilio-Carpinetum circaetosum grąd subkontynentalny podzespół z Circaea lutetiana
Mb	0,3	Sphagno squarrosi - Alnetum ols torfowcowy Betuletum pubescentis brzezina bagienna
Lśw	0,3	Tilio-Carpinetum typicum grąd subkontynentalny podzespół typowy
Lw	0,7	Tilio-Carpinetum stachyetosum grąd subkontynentalny podzespół czyścicowy Tilio-Carpinetum caricetosum remotae grąd subkontynentalny podzespół z Carex ramota
OI	0,9	Ribonigri-Alnetum ols porzeczkowy
OIJ		Circaeo-Alnetum łęg jesionowo olszowy
Lmwyż		Luzulo nemorosae-Fagetum kwaśna buczyna górską Abietetum polonicum typicum wyżynny jodłowy bór mieszany
Lwyż	1,1	Dentario glandulosae-Fagetum collinum żyzna buczyna karpacka forma podgórska Tilio-carpinetum typicum grąd subkontynentalny podzespół typowy

2. Główne typy łądowych siedlisk nieleśnych na terenie Parku to:

- 1) synantropijne (segetalne i ruderalne) z klas Bidentetea tripartiti, Plantaginetea majoris, Artemisietea vulgaris, Secalietea i Chenopodietea,
- 2) łąkowo-pastwiskowe z klasy MolinioArrhenatheretea,
- 3) bliźniczkowo - wrzosowiskowe z klasy NardoCallunetea,
- 4) murawy napiaskowe z klasy SedoScleranthetea,
- 5) zrębowe i okrajkowe z klasy Epilobietea angustoli.

3. Najcenniejsze zespoły roślinności nieleśnej to:

- 1) wodne: zespół grążela żółtego i grzybieni białych Nupharo- Nymphaeetum albae, zespół grzybieni północnych Nymphaeetum candidae,
- 2) torfowiskowe: zespół turzycy bagiennej Caricetum linosae, przygielki białej Rhynchosporium albae, mszary Sphagnetum magellanici,
- 3) łąkowe: CirsioPolygonetum, FilipenduloGeranietum, Trisetetum flavescentis,
- 4) murawowe: Arctostaphylo- Callunetum.

§ 12. 1. Na obszarze Parku występuje 205 gatunków grzybów pasożytniczych oraz 100 gatunków miseczników. Wśród miseczników 15 to gatunki pospolite w skali kraju, 25 częściej notowane, a 60 można zaliczyć do rzadkich we wschodniej Polsce, 10 gatunków miseczników nie było dotychczas notowanych we wschodniej Polsce. Grzyby wielkoowocnikowe podstawczaki reprezentowane są przez 350 gatunków. Wśród nich 5 gatunków objętych jest prawną ochroną, 51 wpisanych jest na listę gatunków zagrożonych w Polsce, w tym: 12 to gatunki narażone na wyginięcie, 20 to gatunki rzadkie, a 19 to gatunki o nieokreślonym zagrożeniu.

2. W Parku stwierdzono występowanie 106 gatunków porostów, w tym na liście gatunków zagrożonych w Polsce znajduje się 38 z których 4 posiadają kategorię wymarłe i zaginione, 16 kategorię wymierające, 16 kategorię narażone na wymarcie oraz 2 należą do kategorii o nieokreślonym zagrożeniu.

3. Mszaki reprezentowane są przez 162 gatunki. Na liście roślin zagrożonych w Polsce znajduje się 5 z nich, w tym 2 gatunki należą do kategorii wymierające, a 3 gatunki należą do kategorii narażone na wyginięcie.

4. Flora roślin naczyniowych Parku liczy ogółem 871 gatunków, należących do 90 rodzin i 372 rodzajów. Na terenie Parku stwierdzono 50 gatunków roślin naczyniowych objętych ochroną ścisłą oraz 16 gatunków objętych ochroną częściową na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. (Dz.U. Nr 168, poz.1764). Na terenie Parku występują 33 gatunki roślin naczyniowych z Listy roślin zagrożonych w Polsce, w tym: 26 gatunków posiada kategorię narażony na wymarcie oraz 7 posiada kategorię rzadki.

5. Fauna wodna parku (stawów i rzek) przedstawia się następująco:

1) Zooplankton:

Wrotki: 50 gatunków,
Skorupiaki planktonowe: 64 gatunki,
Wodopójki: 35 gatunków,

2) Zoobentos: łącznie 71 taksonów bezkręgowców.

6. W ciekach wodnych Parku występuje 17 gatunków ryb oraz jeden gatunek minoga w tym:

- 1) piekielnica - *Alburnoides bipunctatus*, różanka - *Rhodeus sericeus*, śliz - *Noemacheilus barbatulus*, piskorz - *Misgurnus fossilis*,
- 2) minóg strumieniowy - *Lampetra planer*.

7. Na terenie Parku stwierdzono następującą liczbę gatunków zwierząt objętych ochroną prawną zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 28 września 2004 r. (Dz.U. Nr 220, poz. 2237):

Gromada	Liczba gatunków	
	ochrona ścisła	ochrona częściowa
gady	6	-
ślimaki	-	1
owady	20	-
plazy	13	-
ptaki	152	4
ssaki	14	2

8. Na terenie Parku stwierdzono występowanie 4 gatunków ssaków, 16 gatunków ptaków, 1 gatunek gada i 1 gatunek płaza z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt (Głowaciński 2001).

9. Z listy gatunków zwierząt rodzimych, dziko występujących, objętych ochroną gatunkową ścisłą, dla których ustalane są granice miejsc rozrodu i regularnego przebywania w Parku występują: głuszec, bielik, orlik krzykliwy, gadożer, bocian czarny.

10. Na terenie Parku prowadzona jest zachowawcza rezerwatowa hodowla koni biłgorajskich, będących potomkami dziko żyjących tarpanów.

§ 13. Na terenie Parku wyróżnia się następujące typy krajobrazów:

1. **Typ krajobrazów naturalnych-harmonijnych** obejmuje stare drzewostany na siedlisku właściwym, nie przekształcone doliny rzeczne, obszary zarastające w wyniku sukcesji naturalnej, torfowiska i zabagnienia. Ten typ krajobrazu zajmuje znaczną powierzchnię Parku. Drzewostany, których skład gatunkowy jest zgodny z siedliskiem, stanowią 30% powierzchni Parku. Występuje w postaci płatów. Krajobraz Parku poprzecinany jest nie przekształconymi korytami rzek: Rakowa, Branew, Czartosowa, Biała Trzebysz, Łukawica, Dębowiec, Złodziejka. Wymienione rzeki tworzą ważne dla funkcjonowania Parku korytarze ekologiczne. Na znacznym obszarze występują również torfowiska i zabagnienia do głównych należy zaliczyć Imielty Ług, Bagno Rakowskie.

2. **Typ krajobrazów półnaturalnych-harmonijnych** śródleśne stawy, drzewostany niezgodne lub częściowo niezgodne z siedliskiem, zręby, młodniki, zmeliorowane łąki i pola orne. Drzewostany częściowo niezgodne z naturalnym siedliskiem występują na 52 % powierzchni Parku. W postaci niewielkich płatów w krajobrazie występują zręby, młodniki, zmeliorowane łąki i pola orne. Ważną rolę w krajobrazie Parku stanowią sztuczne zbiorniki wodne znajdujące się głównie w zachodniej części Parku. Większe kompleksy stawów znajdują się także w okolicy wsi Momoty Dolne.

3. Typ krajobrazów kulturowych-harmonijnych obejmuje mozaikę polno-łąkową z tradycyjną zabudową wiejską oraz drogi wkomponowane w krajobraz. Ten typ krajobrazu występuje w okolicy wsi Kapronie, Cygany, Władysławów, Dychy, Rakowa, Flisy, Szklarnia, Gierłachy, Pikule, Łążek Przymiarki, Świnki, Ciechocin, Kalenne, Gwizdów, Osówek, Dębowiec, Kierzki, Łukawica, Maliniec, Bania, Świdry, Kochany, Lipowiec, Kruszyna, Janiki, Kruszyna, Jastkowiec, Łukawica.

4. Typ krajobrazów kulturowych-przekształconych obejmuje obszary o zabudowie zwartej, ważne szlaki komunikacyjne o znaczeniu ponadlokalnym, obiekty przemysłowe. Typ krajobrazu kulturowo-przekształconych to głównie droga nr 19 Lublin-Rzeszów przecinająca obszar Parku w centralnej jego części na całej długości. Jak również linia kolejowa Lublin - Stalowa Wola w północno-zachodniej części Parku.

5. Typ krajobrazów kulturowych-dysharmonijnych obejmuje wyrobiska kruszyw i wysypiska odpadów wymagające rekultywacji, zajmuje niewielkie powierzchnie na terenie Parku.

§ 14. W granicach Parku stwierdzono 5 obiektów wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków (2 kapliczki w miejscowościach Szklarnia i Flisy, 2 mogiły oraz cmentarz z czasów II wojny światowej w miejscowościach Świdry, Osówek i Flisy), oprócz tego znajduje się tu wiele innych obiektów zasługujących na ujęcie w rejestrze zabytków.

§ 15. Główne zagrożenia dla walorów **krajobrazowych, przyrodniczych i kulturowych Parku stanowią:**

1. Zagrożenia zewnętrzne:

- 1) zanieczyszczenie wód powierzchniowych,
- 2) zanieczyszczenie powietrza pyłami przemysłowymi, jak również pochodzących z lokalnych kotłowni, palenisk domowych, a także pyły i gazy powstające w procesie spalania paliw stałych oraz węglowodory i związki ołowiu powstające ze spalania paliw płynnych w pojazdach mechanicznych,
- 3) okresowe pojawianie się szkodników leśnych i chorób grzybowych,
- 4) szkody wywołane przez wiatr, śnieg, okiść,
- 5) ekspansja gatunków obcego pochodzenia zagrażająca rodzimym gatunkom roślin i zwierząt,

2. Zagrożenia wewnętrzne:

- 1) obszar Parku podlega rosnącej antropopresji, która ma charakter wieloprzestrzenny i ponadregionalny,
- 2) najistotniejszym zagrożeniem dla prawidłowego funkcjonowania ekosystemów leśnych Parku są zmiany stosunków wodnych, (polegają one na obniżaniu zwierciadła wód podziemnych, zmniejszeniu arealu obszarów podmokłych, przesuszaniu torfowisk, w rezultacie zachwiany zostaje bilans geochemiczny, a zwłaszcza uruchamiane zostają procesy ługowania substancji zasadowych),
- 3) formy architektoniczne budownictwa jednorodzinnego i zagrodowego nie zharmonizowane z otoczeniem oraz samowole budowlane powodują przekształcanie naturalnej rzeźby terenu, defragmentację krajobrazu, zaburzenia w funkcjonowaniu ekosystemu oraz pogorszenie stanu środowiska,
- 4) nieuporządkowana gospodarka odpadami i brak kanalizacji powoduje degradację walorów krajobrazowych i przyrodniczych,
- 5) szkody wywołane przez bezpośrednią penetrację ekosystemów Parku (zbiór runa leśnego, ruch turystyczny poza szlakami).

Rozdział III.

Cele ochrony i funkcje Parku

§ 16. Nadrzędną funkcją Parku jest ochrona i zachowanie unikatowego charakteru krajobrazu Kotliny Sandomierskiej wraz z niepowtarzalną przyrodą Puszczy Solskiej oraz zachowanie wartości kulturowych i historycznych obszaru Parku.

§ 17. Ustala się następujące generalne cele ochrony Parku:

- 1) zachowanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego, wysokiej różnorodności biologicznej oraz trwałości i równowagi procesów przyrodniczych,
- 2) ochronę najcenniejszych naturalnych kompleksów przyrodniczych, wybitnych walorów

- krajobrazowych oraz dziedzictwa kulturowego,
- 3) przywracanie utraconych walorów przyrodniczych przekształconym siedliskom, zwłaszcza dolinom rzecznych, torfowiskom, lasom i innym składnikom przyrody,
 - 4) stwarzanie korzystnych warunków do prawidłowego funkcjonowania systemów przyrodniczych, ich trwałości i zdolności odtwarzania,
 - 5) harmonizowanie dotychczasowych form użytkowania terenu i działalności społeczno-gospodarczej z uwarunkowaniami przyrodniczymi,
 - 6) dążenie do sukcesywnej poprawy stanu wszystkich komponentów środowiska, dzięki rozwojowi infrastruktury ochrony środowiska,
 - 7) zwiększanie świadomości ekologicznej lokalnych społeczności w zakresie konieczności zachowania całego bogactwa przyrodniczego jako dziedzictwa i dobra wspólnego,
 - 8) popularyzacja walorów przyrodniczych Lasów Janowskich oraz dążenie do udostępnienia tych terenów w sposób przyjazny dla przyrody i krajobrazu.

§ 18. Ustala się następujące cele ochrony przyrody nieożywionej i gleb:

- 1) zachowanie naturalnego charakteru przyrody nieożywionej Parku charakterystycznego dla Równiny Biłgorajskiej,
- 2) zachowanie, a w miarę potrzeb wzbogacanie różnorodności śródleśnych zbiorników i cieków wodnych,
- 3) przywrócenie oraz utrzymanie właściwych stosunków wodnych oraz utrzymanie wysokiej jakości i właściwego składu fizyko - chemicznego wód,
- 4) ochrona abiotycznych elementów siedliska poprzez przeciwdziałanie wyjąławianiu gleby, niekorzystnym zmianom odczynu, przekształceniom hydrologicznym i termicznym, nagromadzeniu nadmiernej ilości niektórych pierwiastków (zwłaszcza metali ciężkich) oraz nadmiernej eutrofizacji siedlisk, przekształceniom geochemicznym wskutek stosowania ciężkiego sprzętu (z wyjątkiem gospodarki leśnej) lub nadmiernego ruchu turystycznego,
- 5) rekultywacja terenów zdegradowanych przez eksploatację surowców skalnych,
- 6) udostępnianie dla celów edukacyjnych, naukowych i krajoznawczych cennych obiektów przyrody nieożywionej.

§ 19. Ustala się następujące cele ochrony siedlisk:

- 1) zachowanie różnorodności siedlisk roślinnych charakterystycznych dla Parku,
- 2) przeciwdziałanie procesom negatywnie wpływającym na przyrodę takim jak: przesuszanie bądź podtapianie obszarów leśnych, osuszanie torfowisk, zmniejszenie retencji, nawożenie stawów rybnych,
- 3) renaturalizacja siedlisk zmienionych lub zniekształconych wskutek niewłaściwego gospodarowania, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów bagiennych i torfowisk,
- 4) przebudowa przekształconych drzewostanów pod kątem ich zgodności z siedliskiem oraz utrzymanie ciągłości przestrzennej ekosystemów leśnych,
- 5) utrzymanie, wzbogacanie i rozwój bogatej sieci stref ekotonowych w krajobrazowej mozaice ekosystemów,
- 6) aktywna ochrona cennych fitocenozy nieleśnych, przez sterowanie przebiegiem sukcesji,
- 7) upowszechnianie zasad zrównoważonego użytkowania fitocenozy głównie leśnych, łąkowych, pastwiskowych i polnych.

§ 20. Ustala się następujące cele ochrony roślin i zwierząt:

- 1) utrzymanie wysokiej różnorodności charakterystycznej dla Parku flory i fauny,
- 2) kształtowanie i ochrona siedlisk i środowisk życia gatunków związanych z lasem oraz gatunków stref przejściowych między innymi biocenozami,
- 3) zachowanie lub odtwarzanie populacji gatunków "specjalnej troski" do poziomu odnawialności i trwałości istnienia tych populacji,
- 4) ograniczenie rozprzestrzeniania się antropofitów,
- 5) uzupełnianie sieci obszarów objętych ochroną konserwatorską o możliwie największą gamę siedlisk, wyróżniających się występowaniem dużej liczby gatunków chronionych, zagrożonych i rzadkich, na odpowiednio rozległych powierzchniach,
- 6) w szczególnie uzasadnionych przypadkach restytucja gatunków na siedliska i stanowiska, na których

- w przeszłości występowały lub inne wskazane w wyniku badań naukowych,
- 7) przywracanie utraconych walorów florystycznych i fitocenotycznych części zbiorowisk antropogenicznych,
 - 8) kształtowanie i utrzymywanie mozaiki faz rozwojowych drzewostanów,
 - 9) prowadzenie zachowawczej, rezerwatowej hodowli koni biłgorajskich.

§ 21. Ustala się następujące cele ochrony walorów krajobrazowych:

- 1) utrzymanie swoistych cech krajobrazu oraz przeciwdziałanie jego fragmentacji i dysharmonii,
- 2) różnicowanie zgodnie z warunkami naturalnymi struktury gatunkowej, wiekowej, warstwowej i przestrzennej drzewostanów,
- 3) dolesianie tworzące korytarze ekologiczne zmniejszające fragmentaryzację szaty leśnej,
- 4) zachowanie indywidualności krajobrazów na poziomie regionalnym i lokalnym,
- 5) tworzenie ładu przestrzennego o zrównoważonym, harmonijnym układzie elementów naturalnych oraz kulturowych.

§ 22. Ustala się następujące cele ochrony walorów kulturowych:

- 1) ochrona, zachowanie i udostępnianie miejsc pamięci narodowej oraz śladów historii regionu,
- 2) ochrona pojedynczych obiektów kulturowych, jak kapliczki i krzyże przydrożne oraz mogiły, poprzez konserwację, renowację i zabezpieczenie przed ich uszkodzeniem,
- 3) ochrona oraz rewaloryzacja powierzchniowych obiektów, jak cmentarze, stanowiska archeologiczne,
- 4) zachowanie i promowanie regionalnych cech fizjonomii krajobrazu kulturowego,
- 5) zachowanie charakterystycznych cech tradycyjnej architektury wiejskiej m.in. budownictwa drewnianego, oraz promocję wzorcowych rozwiązań dla potrzeb rozwoju agroturystyki i wypoczynku letniskowego,
- 6) utrzymanie i przywracanie tradycji lokalnych i zachowanych elementów kultury niematerialnej,
- 7) udostępnianie istniejących zasobów kulturowych dla celów naukowych, krajoznawczych i edukacyjnych.

§ 23. Ustala się następujące cele gospodarcze i społeczne:

- 1) harmonijny rozwój funkcji gospodarczych dla obszaru Parku:
 - a) gospodarki leśnej na zasadach ekologicznych,
 - b) rolnictwa zrównoważonego,
 - c) rolnictwa ekologicznego,
 - d) zrównoważonej z przyrodą gospodarki stawowej
 - e) turystyki kwalifikowanej,
 - f) agroturystyki,
 - g) drobnego przetwórstwa i usług.
- 2) kształtowanie układu funkcjonalno-przestrzennego obszaru Parku,
- 3) przeciwdziałanie skutkom antropopresji:
 - a) minimalizowanie uciążliwości związanych z obsługą komunikacyjną terenu,
 - b) rozwój infrastruktury ochrony środowiska,
 - c) hamowanie presji inwestycyjnej na naturalne ekosystemy Parku.
- 4) podnoszenie standardu życia mieszkańców Parku w warunkach wyjątkowych wartości walorów przyrodniczych i krajobrazowych,
- 5) wzrost poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców.

§ 24. Ustala się następujące cele specjalne:

- 1) monitoring stanu i zmian w środowisku przyrodniczym Parku,
- 2) rozwój badań naukowych i dydaktyki,
- 3) rozwój hodowli konika biłgorajskiego, w tym:
 - a) prowadzenie zachowawczej hodowli rezerwatowej gatunku,
 - b) propagowanie hodowli konika biłgorajskiego wśród mieszkańców regionu.

§ 25. 1. Ustala się następujące funkcje obszaru Parku:

- 1) ochronną w tym:
 - a) ochrony zachowawczej,

- b) ochrony aktywnej z zastosowaniem metod i technik renaturyzacji, restytucji, introdukcji, rewaloryzacji itp.,
- 2) międzynarodowego obszaru węzłowego w Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET - POLSKA,
 - 3) naukową i edukacyjną,
 - 4) kulturotwórczą,
 - 5) gospodarczą, przy założeniu preferowania form działalności zharmonizowanych z funkcjonowaniem bogatej przyrody.
2. Ustala się zasady wzajemnego zharmonizowanego rozwój funkcji wymienionych w ust. 1.

Rozdział IV.

Obszary działań ochronnych

§ 26. 1. Na terenie Parku się następujące strefy działań ochronnych:

- 1) **strefa "A"** - obejmująca ekosystemy najcenniejsze, kluczowe dla zachowania różnorodności biologicznej i równowagi ekologicznej obszaru Parku, wymagające utrzymania lub ustanowienia ochrony rezerwatowej, bądź zminimalizowania ingerencji człowieka. W strefie "A" - wyróżniono 4 jednostki (podstrefy): 1A1-1A5, 2A1-2A3, 3A, 4A,

L.p.	Projektowane obiekty i obszary do objęcia ochroną prawną	Położenie	
		Gmina leśnictwo	Oddz. Poddzi.
1.	Projektowany rezerwat przyrody Bagno Rakowskie-torfowisko wysokie i przejściowe z otaczającymi drzewostanami.	Gm. Dzwola, I-ctwo Zdzisławice	3i,8, 9,10c-f,12k, 17,18,19,20a, b,22a,b.
2.	Obszar szczególnej ochrony, torfowisko wysokie porośnięte So 7 lat na 40% pow.	Gm. Dzwola, I-ctwo Zdzisławice (pow. 1,08 ha)	9d
3.	Obszar szczególnej ochrony, torfowisko wysokie.	Gm. Dzwola I-ctwo Bukowa (Pow. 0,31ha)	49d
4.	Obszar szczególnej ochrony, torfowisko wysokie porośnięte pjd. So 35-80 l.	Gm. Dzwola I-ctwo Bukowa (Pow. 2,19 ha)	181 d,g 182 b
5.	Obszar szczególnej ochrony, torfowisko przejściowe.	Gm. Janów Lub. I-ctwo Obrówka (pow. 0,23 ha)	20d
6.	Obszar szczególnej ochrony, Bw.Przestoje So 53l.	Gm. Janów Lub. I-ctwo Pikule (pow. 0,40 ha)	175i
7.	Obszar szczególnej ochrony, torfowisko przejściowe.	Gm. Janów Lub. I-ctwo Momoty (pow. 0,02 ha)	210g
8.	Obszar szczególnej ochrony, LMw, przestoje Ol 50l.	Gm. Janów Lub. I-ctwo Jakuby (pow. 0,66 ha)	245j
9.	Obszar szczególnej ochrony, łąka zabagniona.	Gm. Janów Lub. I-ctwo Jakuby (pow.0,04 ha)	318o
10.	Obszar szczególnej ochrony, Ol, 6Ol, 15Ol, 4Ol, 301 na 50% pow., miejsc. So, Brz 15l,Ol 50i, Db90l. Podsz. Krusz, wb, ol na 50%.	Gm. Janów Lub. I-ctwo Jakuby (pow.2,84 ha)	308 x
11.	Obszar szczególnej ochrony, zatorfiony ols.	Gm. Modliborzyce I-ctwo Stojeszyn(pow. (Pow. 3,99 ha)	14c
12.	Obszar szczególnej ochrony, torfowisko wysokie porośnięte na 70% sosną kartowatą i kruszyną.	Gm. Modliborzyce I-ctwo Stojeszyn (Pow. 0,52 ha)	14f
13.	Obszar szczególnej ochrony, torfowisko przejściowe porośnięte torfowcami, bagnem	Gm. Modliborzyce I-ctwo Stojeszyn (2,21 ha)	15a

	łochynią.		
14.	Obszar szczególnej ochrony, torfowisko przejściowe porośnięte sosną 93 lat.	Gm. Modliborzyce I-ctwo Majdan (Pow. 2,52 ha)	46a
15.	Obszar szczególnej ochrony, podmokłe zagłębienie terenu porośnięte trzcinnikiem, torfowcami.	Gm. Modliborzyce I-ctwo Majdan (Pow. 1,05 ha)	56c
16.	Obszar szczególnej ochrony, torfowisko wysokie.	Gm. Modliborzyce I-ctwo Stojeszyn (Pow. 0,44 ha)	104k
17.	Obszar szczególnej ochrony, torfowisko wysokie.	Gm. Zaklików I-ctwo Gielnia (Pow. 0,67 ha)	38d
18.	Obszar szczególnej ochrony, torfowisko wysokie.	Gm. Zaklików I-ctwo Gielnia (Pow. 1,15 ha)	94k
19.	Obszar szczególnej ochrony, torfowisko wysokie.	Gm. Zaklików I-ctwo Brody (Pow. 0,27 ha)	128d
20.	Obszar szczególnej ochrony, torfowisko niskie i przejściowe.	Gm. Zaklików I-ctwo Kruszyna (Pow. 0,73 ha)	204b
21.	Obszar szczególnej ochrony, Ol. Zadrz. Ol, pjd. Brz 25, podsz Wb na 50%.	Gm. Zaklików I-ctwo Rzeczycza (Pow. 0,85 ha)	208c
22.	Projektowany pomnik przyrody-dąb szypułkowy	Gm. Janów Lub. I-ctwo Porytowe Wzgórze	311b
23.	Projektowany pomnik przyrody-dąb szypułkowy	Gm. Janów Lub. I-ctwo Porytowe Wzgórze	312i
24.	Projektowany pomnik przyrody-Lipa drobnolistna	Gm. Dzwola, I-ctwo Flisy	111
25.	Projektowany pomnik przyrody-dąb szypułkowy	Gm. Modliborzyce I-ctwo Kalenne	132j
26.	Projektowany pomnik przyrody-dąb szypułkowy	Gm. Modliborzyce I-ctwo Majdan	81a
27.	Projektowany pomnik przyrody-dąb szypułkowy	Gm. Modliborzyce I-ctwo Kalenne	98a
28.	Projektowany pomnik przyrody-dąb szypułkowy	Gm. Potok Wielki I-ctwo Stojesztn	106i
29.	Projektowany pomnik przyrody-dąb szypułkowy	Gm. Pysznica I-ctwo Rzeczycza	229d,229h
30.	Projektowane pomniki przyrody-dąb szypułkowy	Gm. Pysznica I-ctwo Ludiany	238c,238g
31.	Projektowany pomnik powierzchniowy stanowisko rośliny chronionej - roszki okrągłolistnej	Gm. Janów Lub. I-ctwo Pikule (pow. 1,25 ha)	78c

- 2) **strefa "B"** - obejmująca różnorodne cenne ekosystemy stanowiące otoczenie strefA, istotne dla zachowania równowagi ekologicznej oraz zapewniające trwałość walorów przyrodniczych całego Parku. Obejmuje ona obszary o stosunkowo niewielkim przekształceniu antropogenicznym i wysokiej aktywności biologicznej (lasy ochronne, łąki i pastwiska, torfowiska, podmokłości i doliny rzeczne, oraz ich strefy ekotonowe. Do tej strefy zaliczono większość obszaru Parku. W strefie "B" - wyróżniono 10 jednostek:
- 1B1-1B3 - torfowiska,
 - 2B - kompleks leśno - stawowy,
 - 3B1-3B4 - doliny rzeczne szczególnie cenne przyrodniczo,
 - 4B - lasy ochronne,
 - 5B - lasy gospodarcze,
- 3) **strefa "C"** obejmująca ekosystemy utrzymywania tradycyjnego użytkowania rolniczego oraz kształtowania harmonijnego krajobrazu wiejskiego. Strefa ta została wyodrębniona ze względu na zakładane utrzymanie na tym obszarze mało agresywnych, tradycyjnych form uprawy roli i hodowli, oraz sadownictwa i wypoczynku. W strefie "C" wyróżniono 19 jednostek: 1C-19C,

2. Lokalizację stref oraz podstref zawiera mapa stanowiąca załącznik nr 2.

Rozdział V.

Proponowane obszary i obiekty do objęcia formami ochrony przyrody

§ 27. 1. W celu zapewnienia skutecznej ochrony i trwałego zachowania najcenniejszych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym obszarów i obiektów położonych na terenie Parku, postuluje się o objęcie ochroną, w formach przewidzianych ustawą o ochronie przyrody:

- 1) obiekty i obszary projektowane do ochrony na podstawie Planu Urządzenia Lasu na lata 2000 - 2009, wg stanu na 1 styczeń 2000r. dla Nadleśnictwa Janów Lubelski,
- 2) w ramach projektowanej Sieci Ekologicznej Natura 2000:
 - a) specjalny obszar ochrony siedlisk "Lasy Janowskie" z wchodzącymi w jej skład fragmentami leśnego kompleksu promocyjnego "Lasy Janowskie", obejmujący:
 - 14 typów siedlisk o znaczeniu europejskim,
 - stanowiska 13 gatunków zwierząt wymienionych w Załączniku II Dyrektywy UE,
 - b) obszar specjalny ochrony ptaków "Lasy Janowskie" w skład którego wchodzi kompleksy leśne północnej części Kotliny Sandomierskiej, obejmujący:
 - stanowiska 26 gatunków ptaków z załącznika I, Dyrektywy Ptasiej.

2. W odniesieniu do obiektów postulowanych do objęcia formami ochrony przyrody przyjmuje się następujące ustalenia:

- 1) szczegółowe zasady ochrony dla proponowanych obiektów określone zostaną indywidualnie, w aktach powołujących poszczególne obszary chronione, z uwzględnieniem aktualnych warunków i potrzeb ochrony oraz po akceptacji zasad ochrony przez właścicieli lub zarządzających terenami proponowanymi do objęcia ochroną,
- 2) podstawą określenia zasad ochrony będą przepisy ustawy o ochronie przyrody definiujące zakres dopuszczalnych ograniczeń dla poszczególnych form ochrony,
- 3) dla każdego obiektu postulowanego do objęcia ochroną winna być przygotowana dokumentacja projektowa zawierająca diagnozę walorów przyrodniczych, cele ochrony, delimitację obszaru oraz zakres niezbędnych prac ochronnych i ograniczeń w użytkowaniu,
- 4) dopuszcza się możliwość wyznaczenia innych obiektów do objęcia ochroną niż wymienione w pkt 1, jeśli wystąpią okoliczności wskazujące na potrzebę dodatkowej ochrony, jak np.: konieczność ochrony zagrożonych stanowisk roślin i zwierząt, ochrony krajobrazu, ochrony korytarzy ekologicznych itp.
- 1) dopuszcza się możliwość rezygnacji z obejmowania ochroną obiektów wymienionych w pkt 1, jeśli wystąpią okoliczności uniemożliwiające efektywne podejmowanie działań ochronnych np. utrata walorów przyrodniczych, braku środków finansowych na wykup gruntów prywatnych itp.

Rozdział VI.

Zasady ochrony w gospodarczym korzystaniu z terenów Parku

§ 28. 1. Ustala się następujące zasady w zakresie rozwoju rolnictwa:

- 1) zachowanie dominującej pozycji rodzinnych gospodarstw rolniczych, które potrafią zabezpieczyć opłacalność produkcji rolnej poprzez:
 - a) dostosowanie struktury upraw i hodowli do warunków środowiskowych,
 - b) zwiększenie postępu biologicznego,
 - c) wzrost wykorzystania podstawowych czynników plonotwórczych.
- 2) promowanie rolnictwa zrównoważonego,
- 3) rozwój agroturystyki,
- 4) rozwój szczególnych form działalności rolniczej, takich jak pszczelarstwo, uprawa ziół itp.
- 5) wdrażanie programów rolno-środowiskowych,
- 6) rozwój bazy przetwórczej i przechowalnictwa (wyłącznie w otulinie Parku).

2. W działalności rolniczej postuluje się przestrzeganie następujących zasad i metod gospodarowania:

- 1) dostosowanie populacji zwierząt do możliwości produkcyjnych bazy paszowej,

- 2) preferowanie ochrony roślin metodami biologicznymi,
- 3) rozwój zadrzewień, zakrzewień i zadarnień przeciwdziałających erozji i wzbogacających przyrodniczy krajobraz rolniczy,
- 4) utrzymanie ekosystemów łąkowych w dolinach rzecznych,
- 5) rozwój pszczelarstwa,
- 6) preferowanie wypasu na użytkach zielonych,
- 7) upowszechnianie hodowli koni biłgorajskich,
- 8) ochronę rodzimych odmian roślin i ras zwierząt hodowlanych,
- 9) zachowanie oczek wodnych oraz śródpolnych zabagnień,
- 10) rozwój infrastruktury komunalnej na wsi,
- 11) stworzenie bezpiecznych dla środowiska technik utylizacji odpadów pochodzących z gospodarstw i produkcji rolnej.

§ 29. 1. Ustala się następujące zasady w zakresie rozwoju leśnictwa:

- 1) prowadzenia gospodarki leśnej zgodnie z obowiązującym Planem Urządzenia Lasu sporządzonym dla Nadleśnictwa Janów Lubelski, oraz obowiązującymi uproszczonymi planami urządzania lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa,
- 2) przebudowa środowiska leśnego w kierunku zwiększenia zgodności biocenoz leśnych z siedliskiem, w długim cyklu hodowlanym zgodnie z Zasadami Hodowli Lasu,
- 3) głównym sposobem odnawiania lasu, przy jego dobrej jakości, winno być odnawianie naturalne,
- 4) preferowanie biologicznych i mechanicznych metod ograniczania liczebności szkodników lasu.

§ 30. 1. Ustala się następujące ogólne zasady ochrony i kształtowania systemu hydrologicznego Parku:

- 1) Spowolnienie sztucznie przyspieszonego w ostatnich latach odpływu wód autogenicznych Parku w okresie całego roku, a szczególnie w okresie wegetacyjnym (półrocze letnie), renaturalizacja terenów niepotrzebnie osuszonych,
- 2) stworzenie systemu zabezpieczeń przed antropogenicznymi zmianami cech jakościowych wód Parku, zwłaszcza przekształceń trofizmu, kwasowości, poziomu zmineralizowania,
- 3) rozbudowanie systemu monitoringu hydrosfery,
- 4) nie wykonywanie melioracji, z wyjątkiem miejsc, gdzie poziom wód powoduje podtopienia użytków rolnych, gospodarstw, dróg i terenów leśnych, pod warunkiem, że nie jest to sprzeczne z zasadami gospodarki w ostojach głuszcza i obszarach Natura 2000,
- 5) ukierunkowanie gospodarowania w lasach wodochronnych na efektywne, trwałe retencjonowanie i zapobieganie eutrofizacji wód.

2. Postuluje się podjęcie następujących działań zmierzających do ochrony wód podziemnych:

- 1) wyznaczenie i objęcie ochroną miejsc płytkiego lub bardzo płytkiego występowania stropu łań krakowieckich, aby w wyniku prowadzenie ewentualnych prac związanych z zabiegami hydrotechnicznymi nie udostępnić bezpośredniego kontaktu z łań krakowieckimi,
- 2) dostosowanie skali eksploatacji wód podziemnych do tempa ich naturalnego odnawiania, nie dopuszczenie do powstawania lejów depresyjnych,
- 3) dążenie do rozwijania zbiorowych systemów gospodarki ściekowej (budowa kanalizacji we wszystkich skoncentrowanych zespołach urbanistycznych) z dopuszczeniem indywidualnych rozwiązań (szamba, oczyszczalnie zagrodowe),
- 4) likwidacja lub neutralizacja ognisk zanieczyszczenia wód, w tym likwidacja nielegalnych (dzikich) wysypisk śmieci, wylewisk odpadów płynnych itp.
- 5) przestrzeganie zasad nawożenia gleb i stosowania chemicznych środków ochrony roślin, uwzględniających potrzebę ochrony wód podziemnych (racjonalne dawki nawozów, właściwa technologia i terminy stosowania).

3. Przyjmuje się następujące zasady szczegółowej ochrony wód powierzchniowych:

- 1) wskazanie rejonów oraz określenie technik renaturalizacji stosunków wodnych Parku, głównie przez spowalnianie odpływu systemami rowów melioracyjnych, zwiększenie uwilgotnienia torfowisk,
- 2) zachowanie w stanie zbliżonym do naturalnego oraz odtwarzanie śródleśnych zbiorników i cieków wodnych,
- 3) odtwarzanie zniszczonych urządzeń piętrzących lub budowa nowych, służących do zatrzymywania wody w ciekach, rowach i zabagnieniach terenu,

- 4) zachowanie w dolinach rzek łągów, olsów i innych naturalnych formacji przyrodniczych jako ostoi rzadkich zwierząt i roślin, oraz regulatorów wilgotności siedlisk i klimatu lokalnego,
- 5) zachowanie w stanie naturalnym śródleśnych nieużytków, takich jak: bagna, mszary i torfowiska z ich naturalną florą i fauną,
- 6) utrzymanie i rozwój zasobów wodnych zapewniających żywotność ekosystemów leśnych oraz skuteczność ochrony przeciwpożarowej.

§ 31. 1. Ustala się następujące zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego i budownictwa:

- 1) na obszarze Parku obowiązuje szczególna dbałość o ład przestrzenny i estetykę form architektonicznych,
- 2) w architekturze budynków oraz kompozycji układów przestrzennych wsi i osiedli należy preferować ugruntowane cechy regionalne w formie, która zapewni rozwiązania funkcjonalne dostosowane do nowych warunków cywilizacyjnych,
- 3) dna dolin rzecznych, szczyty wzgórz oraz punkty widokowe wraz z ich bezpośrednim otoczeniem wyłącza się z lokalizacji nowej zabudowy.

2. Zaleca się opracowanie studium architektoniczno-krajobrazowego Parku, określającego między innymi katalog postulowanych rozwiązań architektonicznych w odniesieniu do podstawowych rodzajów budownictwa (zagrodowe, mieszkaniowe, letniskowe, usługowe, mała architektura), a także katalog postulowanych układów funkcjonalno-przestrzennych zespołów zabudowy wiejskiej i wypoczynkowej oraz ogrodów przydomowych.

3. Postuluje się wzmożony nadzór nad zachowaniem i przywracaniem ładu przestrzennego w krajobrazie oraz stały nadzór nad przestrzeganiem dyscypliny budowlanej.

§ 32. 1. Ustala się następujące generalne zasady rozwoju zagospodarowania turystycznego:

- 1) Park posiada stosunkowo niską naturalną chłonność turystyczną, co wiąże się głównie z przewagą siedlisk wilgotnych oraz z obecnością rozległych ostoi takich gatunków zwierząt jak głuszec i wilk,
- 1) zagospodarowanie turystyczne musi być kształtowane tak, aby nie przekraczało naturalnej chłonności turystycznej fizjocenozy Parku,
- 1) preferowane są formy turystyki kwalifikowanej: wędrowki piesze, rowerowe, narciarstwo śladowe, kajakarstwo, wędkarstwo, rozwijane w oparciu o system ścieżek dydaktycznych, szlaków pieszych, tras rowerowych oraz ostoi wędkarskich.

2. Rozwój obiektów bazy turystycznej i gastronomicznej ogranicza się do strefy "C" Parku.

3. Postuluje się rozwój gospodarstw agroturystycznych w oparciu o istniejącą infrastrukturę wsi o atrakcyjnym położeniu zgodnie z zasadami określonymi w §31 i §32 pkt 1 i 2.

4. Postuluje się systematyczne odnawianie istniejących szlaków turystycznych i ścieżek dydaktycznych, organizację miejsc odpoczynku z wiatami, ławkami oraz rozbudowę systemu informacji turystycznej.

5. Uwzględniając przewidywany wzrost ruchu samochodowego, należy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przewidzieć rezerwy terenów dla organizacji parkingów w strefie "C" oraz przy głównych drogach w strefie "B" Parku.

Rozdział VII.

Zakres działań ochronnych i sposoby eliminacji lub minimalizacji zagrożeń

§ 33. Ustala się następujący zakres działań ochronnych i sposobów eliminacji lub minimalizacji zagrożeń dla środowiska przyrodniczego

Zakres działań	Zadania ochronne i sposoby eliminacji zagrożeń	Strefy objęte działaniami ochronnymi
1	2	3
Ochrona zasobów wodnych	1. Wody podziemne strefy aktywnej wymiany w Parku tworzy płytko położone i mało miąższowe czwartorzędowe piętro wodonośne. Piętro tych wód jest	Obszar całego Parku

	mało zasobne, a przez to podatne na przekształcenia i szybkie ubożenie zasobów. W przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu na środowisko musi nastąpić weryfikacja wielkości poboru wód, uwzględniająca potrzeby ochrony ekosystemów hydrogeniczných.	
	2. Określenie miejsc płytkiego lub bardzo płytkiego zalegania stropu iłów krakowieckich. Wyłączenie tych obszarów z prac odwodnieniowych.	Obszar całego Parku
	3. Przywracanie naturalnej retencji wodnej Parku poprzez zabiegi spowolnienia odpływu wód, zwłaszcza z rejonu mis torfowiskowych: 1) wypływanie rowów i przekształconych cieków odprowadzających wody z torfowisk, 2) utworzenie systemu przewałów lub zastawek piętrzących itp. 3) budowę nowych i modernizację istniejących urządzeń hydrotechnicznych na uregulowanych odcinkach cieków wodnych.	1A-4A, 1B-4B,
	4. Dopuszcza się odwodnienia tylko tam, gdzie wysoki stan wód powoduje podtopienia użytków rolnych, gospodarstw, dróg i terenów leśnych pod warunkiem, że nie jest to sprzeczne z zasadami gospodarki w ostojach głuszca i obszarach Natura 2000.	Obszar całego Parku
	5. Dopuszcza się prowadzenie prac melioracyjnych służących renaturalizacji cennych ekosystemów.	1A-4A, 1B-5B
	6. Prowadzenie monitoringu stanu hydrosfery Parku	Obszar całego Parku
	7. Zachowanie koryt rzecznych, stawów, torfowisk i terenów podmokłych w stanie zbliżonym do naturalnego.	1A-4A, 1B-5B
	8. Dostosowanie sposobów zagospodarowania lasów wodochronnych do potrzeb maksymalizacji efektu ochrony ilości i jakości zasobów wodnych.	1A-4A, 2B-4B
	9. Opracowanie zasad gospodarki rybackiej na obszarze stawów w obrębie Parku, oraz kontrola ich realizacji.	1A1, 1A5, 2A2 2B-4B
	10. Zachowanie w dolinach rzek łęgów, olsów i innych naturalnych formacji przyrodniczych jako regulatorów wilgotności siedlisk i klimatu lokalnego.	1A, 1B-5B, 1C-19C
Poprawa stanu czystości wód	1. Porządkowanie gospodarki wodno - ściekowej mające na celu poprawę czystości cieków, oraz stworzenie skutecznego systemu oczyszczania ścieków powstających na terenie Parku poprzez: 1) budowę kanalizacji we wsiach zwodociągowanych, a jeszcze nie mających uregulowanej gospodarki ściekowej, 2) budowę nowych wodociągów z równoczesną budową kanalizacji, 3) budowę oczyszczalni ścieków.	1C-19C
	2. Dopuszczenie na obszarach zabudowy rozproszonej przydomowych oczyszczalni ścieków lub stosowanie indywidualnych bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe.	1C-19C
	3. Zinwentaryzowanie, a następnie doprowadzenie do likwidacji punktów zrzutu ścieków nieoczyszczonych do gruntu i wód powierzchniowych.	Obszar całego Parku
	4. Dążenie do uporządkowania obejść gospodarskich pod kątem dotrzymania norm sanitarnych i ochrony środowiska oraz poprawy estetyki.	1C-19C
	5. Utrzymywanie naturalnej roślinności szuwarowej w strefie brzegowej zbiorników wodnych.	Obszar całego Parku

Ochrona walorów przyrody nieożywionej	1. Ochrona naturalnego charakteru koryt dolin rzecznych.	Obszar całego Parku
	2. Ochrona ze względów poznawczych, dydaktycznych i krajobrazowych charakterystycznych elementów geomorfologicznych jako świadectwa przeszłości geologicznej.	1A-4A, 1B-5B
	3. Ochrona wałów wydmych i innych miejsc na terenie Parku przed eksploatacją piasku i innych surowców.	1A-4A, 1B-5B
	4. Ochrona torfowisk przed wydobywaniem torfu.	1A-4A, 1B-4B
	5. Ochrona abiotycznych elementów siedlisk przez przeciwdziałanie: wyjaławianiu gleby, niekorzystnym zmianom odczynu, przekształceniom termicznym i hydrologicznym, nagromadzeniu zanieczyszczeń, eutrofizacji siedlisk, skutkom nadmiernego ruchu turystycznego.	Obszar całego Parku
Ochrona zasobów leśnych	1. Prowadzenie działalności gospodarczej w lasach z uwzględnieniem ochrony różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych, jako podstawowego warunku zachowania trwałości lasów, poprzez: 1) zachowanie różnorodności genowej, 2) poszerzanie bazy nasiennej - wyszukiwanie i uznawanie za nasienne nowych drzewostanów.	1A-4A, 1B-5B
	2. W celu zachowania leśnej różnorodności gatunkowej: 1) dążenie do uzyskania zgodności składu gatunkowego drzewostanów z potencjalną roślinnością naturalną, 2) ochrona dużej liczby genotypów rodzimych gatunków drzew i krzewów oraz ich lokalnych populacji, 3) ochrona gatunków drzew i krzewów prezentujących szczególne walory przyrodnicze, 4) preferowanie rodzimych dzikich gatunków leśnej flory i fauny, 5) stosowanie technologii użytkowania i praktyk hodowlanych możliwie zbliżonych do naturalnych procesów,	1A-4A, 1B-5B
	3. W celu ochrony różnorodności ekosystemowej: 1) poddawanie szczególnej ochronie siedlisk bagiennych i torfowiskowych, 2) kształtowanie i ochrona szerokich, bogatych przyrodniczo stref ekotonowych lasu z biocenozami nieleśnymi, 3) kształtowanie i utrzymywanie zróżnicowanej struktury wiekowej, gatunkowej i przestrzennej drzewostanów, 4) utrzymywanie wysokiej różnorodności biologicznej wnętrza lasu, 5) ograniczenie do minimum stosowania zrębów zupełnych,	1A-4A, 1B-5B
Ochrona ekosystemów	1. Utrzymanie różnorodnych ekosystemów łąkowych w dolinach rzecznych poprzez koszenie i wypas.	2B-4B, 1C-19C

nieleśnych	2. Utrzymanie ekosystemów resztkowych i marginalnych jak: wilgotne zagłębienia, płaty muraw, stare miedze i pobocza, z naturalną lub seminaturalną roślinnością.	2B, 3B, 1C-19C
	3. Działalność gospodarcza na terenie stawów rybackich powinna być podporządkowana nadrzędnej funkcji ochronnej przyrody i krajobrazu Parku.	1A, 2A, 2B, 3B, 4B, C
Ochrona walorów krajobrazowych	1. Zachowanie harmonijnego krajobrazu Parku poprzez: 1) szczególną ochronę wybitnych walorów krajobrazowych, 2) ochronę dolin rzecznych ze względu na ich walory krajobrazowe oraz pełnione funkcje refugium faunistycznych, florystycznych i korytarzy ekologicznych.	Obszar całego Parku
	2. Kształtowanie regionalnego wiejskiego osadnictwa poprzez: 1) skupianie nowego budownictwa istniejących w strukturze jednostek osadniczych, unikanie rozpraszania zabudowy w otwartym krajobrazie, 2) opracowanie katalogów oraz propagowanie wzorców architektury regionalnej i układów przestrzennych zabudowy, charakterystycznych dla regionu, a także kompozycji ogrodów przydomowych opartych na tradycjach regionalnych	1C-19C
	3. Udostępnianie wartości wizualnych krajobrazu poprzez: 1) ochronę punktów widokowych i ich turystyczne udostępnienie, 2) nie dopuszczenie do zabudowy zaburzającej ład przestrzenny i harmonię krajobrazu, ograniczającej przestrzeń widokową.	Obszar całego Parku
	4. Zachowanie oraz rozwój sieci zadrzewień śródpolnych, oraz pasów zarośli i zadrzewień wzdłuż rowów, cieków i dróg polnych.	2B-5B, 1C-19C
	5. Zachowanie różnorodności krajobrazu leśnego przez: 1) zachowanie mozaiki płatów krajobrazów leśnych (zróżnicowanie typów drzewostanów, polany, łąki, wały wydymowe, naturalne zagłębienia terenu, stawy), 2) kształtowanie bogatych ekotonów las - ekosystemy nieleśne, 3) kształtowanie harmonijnej kompozycji krajobrazowej lasu i elementów zagospodarowania związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej, 4) zachowanie i ekspozycja w leśnych wnętrzach architektoniczno-krajobrazowych specyficznych elementów krajobrazowych (miejsca pamięci narodowej, miejsc charakterystycznych dla działalności człowieka i kultury regionu, płaty rzadkich roślin, pomniki przyrody, drzewa o charakterystycznym pokroju, ślady bytowania zwierząt).	Obszar całego Parku
Ochrona fauny	1. Prowadzenie systematycznej oceny stanu populacji najcenniejszych gatunków zwierząt.	Obszar całego Parku

<p>2. Obejmowanie ochroną konserwatorską miejsc występowania zasługujących na ochronę stanowisk gatunków chronionych i rzadkich w skali regionu i kraju, w tym miejsc lęgowych lub miejsc sezonowego przebywania gatunków.</p>	<p>Obszar całego Parku</p>
<p>3. Prowadzenie aktualizacji rozpoznania stanowisk najcenniejszych gatunków zwierząt (np. głuszca, ginące gatunki motyli, inne gatunki ptaków),</p>	<p>Obszar całego Parku</p>
<p>4. Do najważniejszych zadań w zakresie ochrony płazów i gadów należy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) utrzymanie miejsc rozrodu (ochrona oczek wodnych, stawów), 2) ochrona osobników wędrujących i tras migracji - utrzymanie drożności przepustów pod drogami (Lublin - Rzeszów, Janów - Momoty), koszenie rowów, okresowo stawianie siatek, 3) ochrona płazów w okresie godowym, które odbywają sezonowe wędrówki przez trasy samochodowe (głównie Lublin - Rzeszów) przez budowę przepustów, ustawianie barier, oznakowanie drogi, 4) utrzymanie otwartych nasłonecznionych przestrzeni ważnych dla bytowania gadów. 	<p>Obszar całego Parku</p>
<p>5. Do najważniejszych zadań w zakresie ochrony ptaków należy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) monitoring i aktualizacja stref ochronnych wokół stanowisk gatunków strefowych (bocian czarny, bielik, orlik krzykliwy, głuszec), 2) kompleksowa ochrona awifauny w środowiskach najcenniejszych z ornitologicznego punktu widzenia, 3) zachowanie starych gniazd ptaków drapieżnych, 4) zachowanie drzew dziuplastych, i niektórych drzew obumarłych, 5) instalowanie skrzynek lęgowych (ptaki owadożerne, sowy), 6) przestrzegać zakazu czyszczenia stawów i koszenia trawy w okresie lęgowym ptactwa, unikanie pozbawienia wody całych kompleksów stawów, pozostawianie kępy roślinności szuwarowej oraz istniejących zadrzewień, jak również zakładanie nowych, 7) prowadzenie gospodarki leśnej w ostojach zwierząt zgodnie z zasadami gospodarowania i obowiązującymi przepisami szczególnymi. 	<p>Obszar całego Parku</p>
<p>6. Do najważniejszych zadań w zakresie ochrony ssaków należy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zachowawcza hodowla koni biłgorajskich w celu trwałej ochrony ginącego typu rasowego oraz stworzenie możliwości do wytworzenia nowych linii i rodzin, które w przyszłości mogłyby zasilić hodowlę koników polskich, 2) ochrona miejsc dziennych i zimowych kryjówek nietoperzy (instalowanie kryjówek), 3) obejmowanie szczególną ochroną głównych ostoi 	<p>2A3</p> <p>Obszar całego Parku</p> <p>Obszar całego</p>

	ssaków.	Parku
	7. Prowadzenie ewidencji prac badawczych prowadzonych na terenie Parku oraz działań faunistów amatorów pod kątem pozyskiwania okazów zwierząt.	Obszar całego Parku
Ochrona flory	1. Otoczenie szczególną opieką stanowisk roślin chronionych i rzadkich.	Obszar całego Parku
	2. Podjęcie starań o objęcie ochroną w formie powierzchniowego pomnika przyrody torfowiska porośniętego przez niespotykane liczną populacją rosiczki okrągłolistnej w okolicy miejscowości Pikule (oddz. 78c, leśnictwo Pikule)	3B1
	3. Zachowanie w stanie nie naruszonym lub jak najmniej zmienionym stanowisk rzadkich i chronionych gatunków leśnych poprzez: 1) zabezpieczanie przed zniszczeniem podczas prac leśnych stanowisk rzadkich i chronionych gatunków roślin (mącznica lekarska, bluszcz pospolity, lilia złotogłów, gatunki z rodziny storczykowatych, widłaków, barwinek pospolity), 2) utrzymanie odpowiednio wysokiego poziomu wód gruntowych, zaniechanie czyszczenia rowów melioracyjnych w rejonie występowania chronionych gatunków oraz ewentualne rozrzedzanie drzewostanu w zasięgu stanowisk cennych roślin światłolubnych, 3) wytyczenie i wykorzystanie stałych szlaków zrywkowych, wykonywanie zrywki zimą przy pokrywie śnieżnej.	Obszar całego Parku
	4. Prowadzenie monitoring stanu florystycznego i zasięgów cennych i chronionych zbiorowisk roślinnych (torfowiska, łąki, pastwiska).	Obszar całego Parku
	5. Obejmowanie ochroną konserwatorską miejsc występowania zasługujących na ochronę stanowisk gatunków chronionych i rzadkich.	Obszar całego Parku
Ochrona bioróżnorodności	1. Utrzymanie warunków środowiska dostosowanych do wymagań populacji, w tym zachowanie biotopów "otwartych" (torfowisk, łąk, pastwisk)	Obszar całego Parku
	2. Obejmowanie różnymi formami ochrony konserwatorskiej obiektów i obszarów o wysokich walorach środowiska przyrodniczego.	Obszar całego Parku
	3. Czynna i zachowawcza ochrona najcenniejszych siedlisk leśnych, murawowych, łąkowych, torfowiskowych, wodnych i innych o szczególnym bogactwie gatunkowym.	Obszar całego Parku
	4. Dostosowanie liczebności populacji zwierząt łownych do pojemności siedlisk.	Obszar całego Parku
	5. Uwzględnianie w planowaniu przestrzennym ochrony istniejących i projektowanych przerw w ciągach zabudowy, jako korytarzy ekologicznych.	Obszar całego Parku
Minimalizacja wpływu oddziaływania infrastruktury technicznej	1. Zastosowanie nowoczesnych zabezpieczeń zmniejszających ryzyko kolizji pojazdów ze zwierzętami	Obszar całego Parku
	2. Budowa przejść dla zwierzyny przez drogi o dużej intensywności ruchu (np. droga krajowa nr 19 Lublin - Rzeszów).	Obszar całego Parku
	3. Kształtowanie osłon przydroży w postaci pasów zieleni.	Obszar całego Parku
	4. Unikanie projektowania tras linii przesyłowych i lokalizacji wież przekaźnikowych telefonii komórkowej na obszarze Parku.	Obszar całego Parku
Odtwarzanie utraconych	1. Odtwarzanie retencji wodnej zmeliorowanych terenów podmokłych,	1A-4A, 1B-5B

walorów	istotnych dla ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej.	
przyrodniczych terenów	2. Odtwarzanie właściwego składu florystycznego łąk poprzez ekstensywne ich użytkowanie.	1A-4A, 1B-5B
zdegradowanych	3. Opracowanie i realizacja programu przywracania procesów torfotwórczych na wybranych obszarach.	1A2,1B
	4. Likwidacja dzikich wysypisk odpadów.	Obszar całego Parku
Ochrona dóbr kultury	1. Aktualizacja rejestru i ewidencji obiektów zabytkowych o znaczących walorach historycznych, kulturowych i turystycznych.	Obszar całego Parku
	2. Podejmowanie działań w celu zachowania obiektów wpisanych do rejestru i ewidencji obiektów zabytkowych.	
	3. Przywracanie i ochrona miejsc upamiętniających historię, kulturę obszaru Parku.	

Rozdział VIII.

Zakres terytorialny i sposoby udostępniania Parku dla celów naukowych, edukacyjnych, dydaktycznych i turystycznych.

§ 34. Obszary i sposoby udostępniania Parku dla celów naukowych, edukacyjnych, dydaktycznych i turystycznych przedstawia poniższa tabelka:

L.p.	Cel udostępniania	Obszar udostępniania	Zasady udostępniania
1.	naukowy	Cały obszar Parku	<p>1) badania prowadzone na terenach rezerwatów przyrody lub dotyczące gatunków roślin i zwierząt objętych ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody mogą być realizowane na zasadach określonych w ustawie o ochronie przyrody,</p> <p>2) badania na terenach innych obszarów chronionych wymienione w pkt 1 wymagają zgody jednostki sprawującej nadzór nad danym obiektem,</p> <p>3) na terenach Lasów Państwowych wymagana jest zgoda właściwego terytorialnie Nadleśniczego,</p> <p>4) badania prowadzone w obrębie obszarów i obiektów objętych ochroną na podstawie przepisów o ochronie dóbr kultury wymagają zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,</p> <p>5) instytucje i osoby prowadzące badania naukowe na terenie Parku są obowiązane do merytorycznej i organizacyjnej współpracy z Zarządem Parku oraz do przekazania po 1 egzemplarzu publikacji zawierających wyniki tych badań oraz po 1 egzemplarzu prac habilitacyjnych, doktorskich, magisterskich i inżynierskich, których wyniki dotyczą Parku.</p>
2.	edukacyjny i dydaktyczny	Obszar Parku z wyjątkiem terenów objętych zakazem	1) zaleca się prowadzenie zajęć edukacyjnych przede wszystkim na terenie ścieżek przyrodniczych, w muzeum przyrodniczym,

		wstępu na podstawie przepisów szczegółowych	przy ekspozycji kolejki leśnej, w ostoji koni biłgorajskich, Ośrodka Edukacji Ekologicznej w Janowie Lubelskim, 2) dopuszcza się prowadzenie zajęć dydaktycznych na innych obszarach po uzgodnieniu z Zarządem Parku lub właścicielem bądź zarządcą terenu.
3.	turystyczny	Obszar Parku z wyjątkiem terenów objętych zakazem wstępu na podstawie przepisów szczegółowych	1) ruch turystyczny po terenie Parku dozwolony jest w okresie całego roku, 2) preferowaną formą udostępnienia turystycznego Parku jest turystyka kwalifikowana oraz agroturystyka, 3) biwakowanie na terenie Parku jest możliwa jedynie w miejscach do tego wyznaczonych lub innych miejscach po uzyskaniu zgody gospodarza terenu, tj. właściciwego miejscowego nadleśniczego na gruntach Lasów Państwowych lub właściciela gruntu na innych obszarach.

Rozdział IX.

Ustalenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

§ 35. Ustalenia w zakresie kształtowania ładu przestrzennego i architektury.

1. Jednostki osadnicze powinny stanowić wyraźnie wyodrębnione, zwarte układy przestrzenne. Tereny nowej zabudowy powinny być wyznaczane jako kontynuacja istniejącej zabudowy lub uzupełnienie luk w dotychczasowej zabudowie.

2. Wyłącza się z nowej zabudowy:

- 1) tereny zalewowe w dolinach rzecznych,
- 2) torfowiska,
- 3) wydmy piaszczyste,
- 4) lasy oraz pas terenu o szerokości 50 m wzdłuż ściany lasu, z wyjątkiem obiektów służących gospodarce leśnej, rybackiej, edukacji ekologicznej i ochronie przyrody,
- 5) trasy strategicznych korytarzy ekologicznych,
- 6) szczyty wzniesień uznane za punkty widokowe.

3. Obiekty budowlane realizowane w enklawach śródleśnych mogą mieć wysokość nie większą niż 10 m. Ograniczenie to nie dotyczy obiektów sakralnych, obiektów związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym, oraz linii energetycznych.

4. Linie energetyczne i drogi utwardzone nie mogą przecinać stref zaliczonych do kategorii A. Nie dotyczy to dróg przeciwpożarowych.

5. Nowo realizowane obiekty budowlane powinny być harmonijnie wkomponowane w krajobraz i mieć wysokie walory estetyczne. Ich architektura i zasady kompozycji przestrzennej powinny nawiązywać do tradycji regionalnych. Po opracowaniu i przyjęciu "Wzornika architektury regionalnej i ogrodów przydomowych" zawarte w nim rozwiązania powinny być preferowane przy projektowaniu nowej zabudowy i ogrodów przydomowych oraz przy modernizacji istniejących tego typu obiektów.. "Wzornik" ten powinien stanowić aneks do niniejszego planu ochrony Parku.

§ 36. Ustalenia w zakresie prowadzenia gospodarki rolnej i wyznaczenia terenów do zalesień.

1. Utrzymuje się rolniczo-osadniczą funkcję wszystkich stref zaliczonych do kategorii "C".
2. Utrzymuje się dotychczasową formę użytkowania terenu: stawów, torfowisk, łąk, muraw napiaskowych, z możliwością rozwoju ich powierzchni.
3. Preferuje się produkcję zdrowej żywności oraz formy gospodarki rolnej przyjazne dla środowiska.
4. Wyklucza się trwałą likwidację zadrzewień nadrzecznych i przydrożnych.
5. Zaleca się rozwój zadrzewień przydrożnych i śródpolnych z zastosowaniem gatunków rodzimych.
6. Tereny do zalesień nie powinny ograniczać przestrzeni cennych wnętr architektoniczno-krajobrazowych.

7. W zalesieniach gruntów przy torfowiskach należy preferować gatunki iglaste, dystrofizujące siedlisko.
8. W zalesieniach gruntów w dolinach rzek należy pozostawić tereny otwarte dla odpływu wód wezbraniowych.
9. Jako preferowane do zalesień wskazuje się grunty o słabej bonitacji rolniczej, nie posiadające cennej naturalnej lub seminaturalnej szaty roślinnej, łączące istniejące płaty leśne w spójny przestrzennie system.

§ 37. Ustalenia w zakresie kształtowania zagospodarowania turystycznego.

1. Wsie położone w atrakcyjnych krajobrazowo enklawach śródleśnych uznaje się za wsie agroturystyczne.
2. Układ przestrzenny, architektura i ogrody przydomowe gospodarstw agroturystycznych i działek letniskowych powinny czytelnie nawiązywać do regionalnych tradycji wiejskich. Istotne znaczenie w ich realizacji powinny odgrywać rozwiązania zawarte we "Wzorniku architektury regionalnej i ogrodów przydomowych".
3. Zwiedzanie turystyczne Parku powinno odbywać się po znakowanych szlakach pieszych, rowerowych i konnych. Analizie uwarunkowań i potrzeb rozwoju ich sieci oraz innych form zagospodarowania turystycznego Parku należy poświęcić odrębne opracowanie. Powinno ono stanowić aneks do planu ochrony Parku.
4. Proponuje się rekonstrukcję trasy leśnej kolejki wąskotorowej jako jednego z elementów zagospodarowania turystycznego Parku.

§ 38. Ustalenia w zakresie gospodarki wodnej.

1. Gospodarcza eksploatacja zasobów wód podziemnych i powierzchniowych nie może naruszać równowagi ekologicznej Parku, ani stwarzać zagrożenia dla jego walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Szczegółowe zasady zarządzania zasobami wodnymi Parku i ochrony ekosystemów wodno-torfowiskowych powinny stanowić aneks do planu ochrony Parku.
2. Obszary zakwalifikowane do stref A i B wyłącza się z prac odwodnieniowych i regulacji koryt cieków. Preferowane są tu prace o charakterze renaturalizacji ekosystemów oraz zwiększania retencji wodnej, z jednoczesnym wzrostem różnorodności biologicznej i krajobrazowej.
3. Gospodarka stawowa powinna być oparta na wykorzystaniu atuogenicznych zasobów wodnych. Wyklucza się przerzuty wód węglanowych z rzeki Sanny do stawów położonych w zachodniej części Parku.

§ 39. Ustalenia w zakresie rozwoju technicznej infrastruktury ochrony środowiska.

1. Kompleksowe uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami, uznaje się za priorytetowe zadania rozwoju zagospodarowania przestrzennego wsi położonych w Parku
2. W miejscach przecięcia głównych ciągów i korytarzy ekologicznych z ruchliwymi drogami należy urządzić system przepustów i ekoduktów, odpowiednich dla migrujących gatunków.

ZAŁĄCZNIK Nr 2

Mapa Parku Krajobrazowego "Lasy Janowskie"
(grafikę pominięto)